

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਗਜ਼ਟ, ਸਤੰਬਰ 3, 2021

(ਭਾਦੋਂ 12, 1943 ਸਾਕਾ)

ਭਾਗ III

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਭਾਗ

(ਗ੍ਰਹਿ-7 ਸ਼ਾਖਾ)

ਅਧਿਸੂਚਨਾ

25 ਅਗਸਤ, 2021

ਨੰ. S.O. 94/CA2/1974/S.432/Const./Art.161/2021.-ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਣਵਾਲੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ, 1973 (1974 ਦਾ ਨੰ. 2) ਦੀ ਧਾਰਾ 432 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਛੋਟ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣਦੇ ਹੋਏ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ:-

ਨੀਤੀ

1. **ਸੰਖੇਪ ਸਿਰਲੇਖ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਲਾਗੂਕਰਨ -(1)** ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੀਤੀ 202 ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

(3) ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪਰਾਧੀ ਕੈਦੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਇਹ ਹੋਰ ਕੈਦੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੈਦੀ, ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਆਦਿ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

2. **ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ-** (1) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਕੈਲੰਡਰ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਮੁਆਫ਼ੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ: -

(ੳ) 10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੈਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੈਦੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: 1 ਸਾਲ

(ਅ) 7 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ 10 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਕੈਦੀ : ੫ ਮਹੀਨੇ

(ੲ) 5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ 7 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਕੈਦੀ : 6 ਮਹੀਨੇ

(ਸ) 3 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ 5 ਸਾਲ ਤੱਕ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਕੈਦੀ : 3 ਮਹੀਨੇ

(ਹ) 3 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪਰ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਕੈਦੀ: 1 ਮਹੀਨਾ

(2) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਪੈਰੋਲ ਜਾਂ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਪੈਰੋਲ ਜਾਂ ਫਰਲੋ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਬੰਧਤ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।

3. **ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ-**(1) ਇਸ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਰਥਾਤ:-

(i) ਦਿੱਲੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪੁਲਿਸ ਸਥਾਪਨਾ ਐਕਟ, 1946 (1946 ਦਾ 25) ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਦਿੱਲੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪੁਲਿਸ ਸਥਾਪਨਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਲਈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 (1974 ਦਾ 2) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ;

(ii) ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾਟਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ;

(iii) ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣੀਆਂ ਹਨ।

(iv) ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1984 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ;

(v) ਸਰਕਾਰੀ ਗੁਪਤਤਾ ਐਕਟ, 1923 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3,4,5,6 ਅਤੇ 10 ਅਧੀਨ, ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1961 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 2 ਅਤੇ 3 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ;

(vi) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:-

(ੳ) ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਐਕਟ, 1946; ਜਾਂ

(ਅ) ਪਾਸਪੋਰਟ ਐਕਟ, 1967, ਅਤੇ

(ੲ) ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985;

(vii) ਜਿੱਥੇ ਸਜ਼ਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਮੁਆਫੀ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ;

(viii) ਜਿੱਥੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 433 ਅਧੀਨ, ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(ix) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਘਤਾ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 396 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਉਕਤ ਸੰਘਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 363, 364, 364-ਏ, 392, 395, 397 ਜਾਂ 398 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

(x) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਘਤਾ, 1860 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 302 ਜਾਂ 304, ਜਿਸਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਘਤਾ, 1860 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 376 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

(xi) ਜਿੱਥੇ ਸਜ਼ਾ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਘਤਾ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 376, 376-ਏ, 376-ਏਬੀ, 376-ਸੀ, 376-ਡੀ, 376-ਡੀਏ, 376-ਡੀਬੀ ਜਾਂ 376-ਈ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਹੈ;

(xii) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਘਤਾ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਜਾਂ 304 ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਚੌਦਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਹੈ;

(xiii) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜਿਨਸੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2012 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 4, 6, 8, 10, 14 ਜਾਂ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

(xiv) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਵਿਸਫੋਟਕ ਪਦਾਰਥ ਐਕਟ, 1908 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 4 ਅਤੇ 5 ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1987 ਜਾਂ ਅੱਤਵਾਦ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਨਾਲ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਘਤਾ, 1860 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਨਾਲ;

(xv) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1967 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

(xvi) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਕੈਦੀ ਵਜੋਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਗੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ;

(xvii) ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਜਿਸਨੂੰ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ;

(xviii) ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ;

(xix) ਅਗਵਾ ਜਾਂ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭੋਜਨ ਜਾਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ;

(xx) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਆਫੀ ਜਾਂ ਛੋਟ ਦੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਕੱਟਣੀ ਪਵੇਗੀ ਜਾਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 20 ਸਾਲ ਜਾਂ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵਰਗੀ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

(xxi) ਜਿੱਥੇ ਸਜ਼ਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ;

(xxii) ਜਿਨਸੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2012 (ਪੋਕਸੋ ਐਕਟ) ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ; ਜਾਂ

(xxiii) ਜਿੱਥੇ ਸਜ਼ਾ ਕਸਟਮ ਐਕਟ, 1962 (1962 ਦਾ ਨੰਬਰ 52) ਅਧੀਨ ਹੈ;

(xxiv) ਜਿੱਥੇ ਸਜ਼ਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਤਸਕਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1974 (1974 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 52) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ; ਅਤੇ

(xxv) ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਘਤਾ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।

(2) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਐਕਟ, 2003 (2003 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਨੰ. 49) ਜਾਂ ਇਸ ਅਧੀਨ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਵੱਲੇ ਸੰਧੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਮੁਆਫੀ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

4. ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਣਗੇ- ਇਸ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਕੈਦੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਡਰਟਰਾਇਲ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਕੈਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਜੇਲ੍ਹ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸੰਗੀਨ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ

ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

5. ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀ ਕੁਝ ਖਾਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਣਗੇ - ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅੰਡਰਟਰਾਇਲ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਰਾ 3 (xv) ਅਤੇ ਪੈਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਜੇਲ੍ਹ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਡਰਟਰਾਇਲ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਕੈਦੀ ਵਜੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋਣਗੇ, ਅਰਥਾਤ: -

- (i) ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦੋਸ਼ੀ ;
- (ii) ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਦੱਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦੋਸ਼ੀ, ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ; ਅਤੇ
- (iii) ਦੱਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦੋਸ਼ੀ, ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ।

ਨੋਟ: ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

6. ਪੈਰੋਲ ਜਾਂ ਫਰਲੋ ਤੋਂ ਦੇਰ ਨਾਲ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਣਗੇ-ਕੋਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਕੈਦੀ ਜੋ ਪੈਰੋਲ ਜਾਂ ਫਰਲੋ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਰਥਾਤ: -

- (i) ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦੋਸ਼ੀ ;
- (ii) ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਦੱਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦੋਸ਼ੀ, ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ; ਅਤੇ
- (iii) ਦੱਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦੋਸ਼ੀ, ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ।

ਨੋਟ: ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਪੈਰੋਲ ਜਾਂ ਫਰਲੋ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੈਦੀ ਨੇ ਪੈਰੋਲ ਜਾਂ ਫਰਲੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ ਸੀ।

7. ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੁੱਲ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਸੀਮਾ-(1) ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੁਆਫੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 433-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"433-ਏ।ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਫੀ ਜਾਂ ਛੋਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ।ਧਾਰਾ 432 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ 'ਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਮੌਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 433 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਚੌਦਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਨਾ ਕੱਟੀ ਹੋਵੇ।"

(2) ਉਮਰ ਕੈਦੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਆਫੀਆਂ ਦਾ ਕੁੱਲ ਜੋੜ, ਪੰਜਾਬ ਜੇਲ੍ਹ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਮੈਨੂਅਲ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਡੀਕੇ ਤਿਵਾੜੀ,
ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ,
ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਭਾਗ।

2383/9-2021/ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ, ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ